

odkritega, nedvoumnega in utemeljenega navajanja relevantnih strokovnih virov ter izpostavljanja rešitev in koristi za učence).

Sodni govor

Sodni govor se uporablja v najožje specifični družbeni dejavnosti – v sodni praksi. Njegov cilj je s pomočjo različnih interpretacij dokazov doseči pravično rzsodbo o (ne)krivdi oz. (ne)odgovornosti za konkretno preteklo dejanje, ki je v skladu z obstoječimi zakoni. Kljub vtisu, da med sodnim govorom in pedagoškim diskurzom ni povezave (razen morda asociacij na kakšno »zaslišanje« pri učitelju/ravnatelju o neprimernem vedenju ali ravnanju), se le-ta glede na značilnosti še najneposredneje navezuje na pedagoški diskurz. Temeljna (skupna) točka obeh je namreč argumentirano prepričevanje. Za razliko od svetovalne in hvalne zvrsti sodni govor temelji na racionalnih dokazih oz. tehnikah argumentiranja. Pravzaprav se je teorija argumentacije razvijala predvsem ob izkušnjah in analizah sodnih govorov, zato je prav sodni govor tudi najbolj teoretično razdelan. Poleg tehnik dobrega argumentiranja so se v okviru sodnega govora dodobra razvile tudi tehnike strukturiranja govora. Kot nekakšen predpogoj dobre argumentacije nastopa tudi odmerjanje njenega najustrežnejšega mesta – ko je občinstvo že uvedeno v problematiko in ustrezno motivirano za sprejemanje govorčevih stališč. V naslednjem razdelku si bomo podrobneje ogledali tudi strukturiranje sodnega govora in njegovo relevantnost za pedagoški diskurz.⁵³

Hvalni govor

Pri *hvalnem govoru* gre predvsem za odkrivanje in izpostavljanje pozitivnih plati (stvari, ljudi, dogodkov). Poslušalcem ni treba sprejemati odločitev o koristnosti, pravičnosti itd., temveč so zbrani zato, da bi na bolj ali manj slavnosten način počastili posameznika ali skupino. Govorec je običajno oseba, ki mora glede na družbeni položaj v dani situaciji javno nastopiti z govorom, ali oseba, ki glede na družbeni položaj sme govoriti v danih razmerah, a z govorom nastopi zato, ker se posebej odlikuje v javnem prepričevanju. Od govorca se namreč pričakuje, da bo s prikazom izjemnih govorniških veščin orisal izjemnost predmeta svojega govora (v pozitivnem ali negativnem smislu) in da bo situaciji primerno vzbudil čustva poslušalcev. Običajno najprej pomislimo na pogrebne in spominske govore kot

53 O argumentiranju pišemo v samostojnem poglavju Argumentiranost kot konstitutivni element pedagoškega diskurza.